

ROLUL INVESTIȚIILOR ÎN DIGITALIZAREA SISTEMULUI DE OCROTIRE A SĂNĂTĂȚII ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Tatiana MOROI, lect. univ., dr., ASEM
e-mail: tania.ceb@gmail.com

JEL: H51, I15

Investițiile în sănătate cuprind cheltuielile îndreptate spre asigurarea asistenței medicale, precum și cele destinate acțiunilor de prevenire și de conservare a stării de sănătate. Aceste investiții asigură satisfacerea nevoilor primare a individului de a fi sănătos, dar în același timp a societății de a avea o populație sănătoasă. Prin contribuirea la păstrarea și îmbunătățirea stării de sănătate, investițiile în sănătate reprezintă un factor al dezvoltării economice și sociale a unei țări.

Planul de acțiune eHealth al Comisiei Europene pentru perioada 2012-2020 pune în centrul atenției abilitarea pacienților și a personalului medical, conectarea dispozitivelor și tehnologiilor, precum și investițiile în cercetare către medicina personalizată a viitorului.

În prezent în Republica Moldova, creșterea cererii la serviciile medicale pun presiune asupra finanțării acestui sector. Din care cauză trebuie aplicate modalități de a controla creșterea cheltuielilor pentru ocrotirea sănătății, și în același timp să eficientizeze eforturile pentru a îmbunătăți rezultatele.

Una din măsurile privind îmbunătățirea eficienței cheltuielilor sistemului național de ocrotire a sănătății reprezintă investirea în noile tehnologii. Noile tehnologii pot fi utilizate pentru găsirea modalităților inovatoare de furnizare și organizare a furnizării serviciilor medicale și bunurilor pentru eficiență maximă a cheltuielilor și la economii semnificative pe termen lung.

Inovațiile tehnologice efectuate în domeniul serviciilor medicale vor conduce la îmbunătățirea funcționării sistemului de sănătate pentru toate tipurile de asistență medicală. Aplicarea tehnologiilor informaționale va contribui la creșterea performanței autorităților și transparenței instituțiilor publice, la sporirea accesului la informație, la promovarea serviciilor digitalizate.

Programul național e-sănătate contribuie activ la implementarea politicilor de sănătate prin consolidarea sistemului de ocrotire a

sănătății centrat pe persoană și îmbunătățirea serviciilor de sănătate publică. Acest program facilitează dezvoltarea mecanismelor durabile pentru furnizarea serviciilor medicale, oferirea în timp util la informații esențiale privind sănătatea și permit îmbunătățirea semnificativă a calității serviciilor medicale de care au parte pacienții.

Luând în considerație practica internațională în domeniul e-serviciilor oferite cetățenilor prin intermediul mijloacelor electronice în Republica Moldova este necesar de implementat următoarele proiecte: programarea online la medici, implementarea unui sistem informațional automatizat de asistență medicală primară și spitalicească, raportarea electronică a instituțiilor medico-sanitare.

În acest context este importantă finanțarea durabilă pentru dezvoltarea și întreținerea procesului de digitalizare al sănătății cu scopul de a asigura servicii de e-sănătate calitative.

Digitalizarea serviciilor publice va contribui la îmbunătățirea calității serviciilor medicale, eficientizarea serviciilor medicale, îmbunătățirea fiabilității informației și reducerea cheltuielilor medicale.

Bibliografie:

1. Comisia trasează calea pentru digitalizarea industriei europene, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1407_ro.htm
2. E-Health Action Plan 2012 – 2020 – Innovative healthcare for the 21st century http://ec.europa.eu/health//sites/health/files/ehealth/docs/com_2012_736_en.pdf
3. Guvernarea electronică aduce serviciile medicale tot mai aproape de cetățeni, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, http://old.ms.gov.md/ministry/press_service/16138
4. Hotărârea Guvernului nr. 1471 din 24.12.2007, cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2017, <http://lex.justice.md/md/326615/>